

идването на турцитѣ, дубровчанитѣ давали захаръ като подарѣкъ на висши турски власти, отъ които зависѣла тѣхната търговия. Въ една подробна смѣтка отъ 1629 г. за разноснитѣ свѣрзани съ износъ на нѣколко голѣми партии кожи отъ София и Провадия е отбелязана дадена захаръ въ подарѣкъ на кехаята на единъ отъ пашитѣ и на единъ назъръ<sup>1)</sup>. Въ другъ документъ отъ 1664 г. се казва, че на турцитѣ сж били давани подарѣци отъ сладки и други нѣща, направени отъ захаръ<sup>2)</sup>. Захаръта презъ това време е била недостъпна за населението и за това търговията съ нея е била незначителна. Въ голѣмия и подробенъ търговски тевтеръ на Рести не е отбелязана нито една продажба на захаръ въ българскитѣ земи въ продължение на 15 години.

Отъ лѣтописитѣ на нѣкои посланици, които минали презъ 16 и 17 в. презъ българскитѣ земи научаваме, че на нѣкои по-голѣми тържища се продавали чуждестранни *вина*. На първо мѣсто въ София се продавали не само въ изобилие мѣстни вина, но се внасяли въ не малки количества малвазийски. Подъ малвазийски вина се разбирали онѣзи, които се произвеждали въ по-голѣмитѣ острови на Средиземно море, като Критъ, Сардиния и др. Презъ 1616 г. презъ София минала една голѣма австрийска дипломатическа мисия за Цариградъ. Единътъ отъ участвуящитѣ, Адамъ Веннеръ, е описалъ въ подробности това пътуване. Той намѣрилъ на софийския пазаръ повече отъ 50 возилници съ вино, но понеже на вкусъ то било доста кисело, посланицитѣ потърсили чуждо вино, каквото било намѣрено чрезъ единъ чаушъ въ избата на единъ евреинъ — около 10 бѣчви малвазийско вино<sup>3)</sup>.

По-късно и далматинскитѣ вина, които произвеждали дубровчанитѣ, били наричани малвазийски. Значителна частъ отъ тѣхъ били внасяни въ западнитѣ области на Балканския полуостровъ. Такива вина изглежда споредъ нѣкои дубровнишки извори да сж били внасяни и въ българскитѣ земи. Въ едно писмо отъ гр. Татаръ-Пазарджикъ посланика Кобогъ предава разговора си съ кехаята върху отдѣлнитѣ качества на вината отъ Испания, Флоренция, Кандия, Архипелага и за дубровнишкото малвазийско вино<sup>4)</sup>.

Отъ нѣкои други архивни материали се вижда, че дубровчанитѣ сж имали не малкъ дѣлъ въ търговията съ вина. Въ едно писмо отъ 1632 г. на софийскитѣ колонисти се казва, че между тѣхъ имало нѣкои, които се занимавали съ продажбата на вино, — тѣ се оплаквали въ Дубровникъ, че цѣлата колония твърде много страдала отъ тази търговия, понеже трѣбвало да се плаща на турцитѣ известна сума пари

<sup>1)</sup> Фактура отъ 13. IX. 1629 fasc. 36 № 1782.

<sup>2)</sup> „... detto Signor lo regalarete con confetture, et altre cose di zucchero . . . .“ Lett. e com. отъ 27. III. 1664 fasc. 35 № 1774.

<sup>3)</sup> Шишмановъ, Д-ръ Ив. op. c. стр. 454.

<sup>4)</sup> „... mentre io havendo havuto commodita di parlare con Signor Cihai domestico, non una ma molte noti intiere nelle sue camere piu segrete, trovando ancora la diversita di vini di Spagna, di Fiorenza, di Candia, d'Arhipelago e di nostra malvasia...“ Писмо отъ Тат.-Пазарджикъ на посланика Марино Кабога отъ 30 юний 1675 г. fasc. 52 № 1915. Въ единъ документъ отъ 1549 г. находящъ се въ Bibl. Casapatenensis въ Римъ е преписанъ единъ докладъ до папата за качеството на вината и специално за малвазийското вино. Говори се и за vino di Turca. Mss. № 2084 fol. 401 сл.